

JEDINEČNOSŤ
A SPOLUPRÁCA
DVOCH
REGIÓNOV
Muránska planina –
Čierny Hron

V TOMTO
ČÍSLE
NÁJDETE:

Spoznávame
naš región

Turistická
útlňa v starej
klinčiarňi

Slávnostné
popoludnie
vo Vydrove

Ferrata cez
Čertovu dolinu
už oficiálne
slúži turistom

Jeden z nás ...

Kam na výlet v
našom regióne

HLÁSKY Z MASky

ROČNÍK 2021, ČÍSLO 2

BBSK podporí dobré projekty

Banskobystrický samosprávny kraj vyhlasuje v poradí 3. výzvu na rok 2022, ktorou chce pomôcť k rozvoju vidieka a regiónu prostredníctvom podpory cestovného ruchu, ochrany kultúrneho dedičstva či podpory regionálnej značky i regionálnych producentov.

V rámci VZN BBSK č. 38/2019 o poskytovaní dotácií na regionálny rozvoj a rozvoj cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji sú na rok 2022 vyhlásené nasledovné výzvy:

⇒ **Výzva č. 1/2021** na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie **v oblasti rozvoja cestovného ruchu:**

Výška dotácie: 3 000 – 10 000 eur

https://www.bbsk.sk/.../dot.../2022_vzn_38-2019_vyzva_01.pdf

⇒ **Výzva č. 2/2021** na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie **v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva:**

Výška dotácie: 3 000 – 10 000 eur / 1 000 – 3 000 eur

https://www.bbsk.sk/.../dot.../2022_vzn_38-2019_vyzva_02.pdf

⇒ **Výzva č. 3/2021** na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie **na aktivity marketingovej podpory regionálnych značiek a regionálnych producentov:**

Výška dotácie: 1 000 – 5 000 eur

https://www.bbsk.sk/.../dot.../2022_vzn_38-2019_vyzva_03.pdf

Celé znenie VZN BBSK č. 38/2019 nájdete tu:

https://www.bbsk.sk/.../vzn_bbsk_38-2019_uz_11_2020.pdf

Uzávierka všetkých výziev je 31. 10. 2021!!!

Zdroj: M. Vargová, MAS Malohont

Aj malým príspevkom pomáhame k rozvoju

Partnerstvo Muránska planina – Čierny Hron (ďalej len „MP-ČH“), v rámci už 13. ročníka grantového programu „Naštartujeme s Partnerstvom Muránska planina—Čierny Hron“, opäť podporí malé projekty z územia v celkovej sume 10 425 €.

Finančný príspevok, získaný z členských príspevkov našich členov, rozdelíme medzi 14 úspešných žiadateľov o grant. Každý projekt okrem získaných zdrojov z MP-ČH prinesie do územia vlastné prostriedky, čím sa dosiahne hodnota realizovaných projektov vo výške 22.739 €, t.j. navýšenie vložených zdrojov MP-ČH o 55 %. Cieľom grantového programu „Naštartujeme s Partnerstvom

Muránska planina – Čierny Hron“ je posilniť konkurencieschopnosť regiónu a zatraktívniť územie pre turistov, čomu nie je inak ani v tomto ročníku. Prispějeme na príklad na výstavbu drobnej infraštruktúry v území, podporíme regionálne podujatie, vydanie prospektových materiálov,

alebo aj prípravu projektovej dokumentácie pre projekt väčšieho rozsahu.

Grantová výzva MP-ČH je určená síce len pre členov združenia, no za doterajšie ročníky sme dokázali spoločnými silami zrealizovať a pri-
niest do územia projekty v celkovej hodnote 147.205,95 €.

NAŠU
BUDÚCNOSŤ
TVORÍ TO,
ČO
ROBÍME
DNES...

Spoznávame náš región

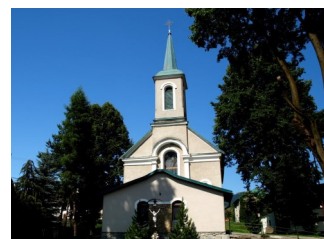
Obec **Michalová** leží vo výbežku breznianskej kotliny v doline potoka Rohozná. Zo severozápadu je vstupnou bránou do Národného parku Muránska planina. Pahorkatinný povrch chotára prechádza severným smerom cez vrchovinu do hornatiny. Prevažná časť chotára je zalesnená ihličnatým a zmiešaným lesom. Vznik obce sa datuje od ro-

ku 1788 ako ko-morská osada v blízkosti želez-rudných baní a najmä vysokej pece. V blízkosti Michalovej boli vyhlbené bane na železnú rudu a postavená vyso-

ká pec. Obyvatelia sa v minulosti zaoberali baníctvom a hutníctvom, od druhej polovice 19. storočia najmä prácou v lesoch a na pile. V obci stojí budova Luštiarne približne od roku 1779, ktorá je zapísaná v zozname národných kultúrnych pamiatok. Svoj názov dostala podľa toho, že sa v nej lúštili semenka zo šišíek pre po-

treby lesných škôlok. Na mieste vtedajšej vysokej pece dnes stojí kostol, zasvätený sv. Štefanovi uhorskému kráľovi. Nad obcou na kalvárii je postavená kaplnka, ktorá je zasvätená sv. Cyrilovi a Metodovi, ku ktorej vedie krížová cesta. V obci je vybudovaný aj náučný chodník o histórii obce.

Obec Michalová, je obklopená krásnou prírodou Muránskej planiny, zároveň je tu mnoho špecifických prvkov fauny a flóry.

Turistická útulňa v starej klinčiarni

Malebná dedinka Muránska Huta na okraji Muránskej planiny sa každým rokom stáva pre

návštevníkov atraktívnejšou. Pri vstupe do obce stojí nevyužívaná historická budova, ktorej steny by vedeli rozprávať príbehy! Pomôžte nám zachrániť ju, vrátiť do nej život a urobiť z nej príjemné miesto stretnutí domácich i pocestných. Spočiatku bude slúžiť ako útulňa a ponúkať základné služby pre návštevníkov.

Tento zámer je možné podporiť prostredníctvom online platformy - StartLab, ktorej podstatou je podpora realizácie verejnoprospešných projektov:

<https://www.startlab.sk/projekty/2155-turisticka-utulna-v-starej-klinciarni/>

Viac o projekte:

Muránska Huta je jednou zo vstupných brán do národného parku Muránska planina. Vďaka svojej polohe, pokoju a čistému liečivému vzduchu je rajom pre chalupárov, hubárov i turistov. Mnohí tu začínajú svoje potulky po idyllickej krajine Zdychavských lazov, iní sa vyberú cez sedlo Predná Hora na Muránsky hrad, ďalší popri vodopáde Bobačka za voľne sa pasúcimi koňmi na Veľkú

lúku.

Cieľom projektu je postupná oprava budovy, ktorá už začala úpravou dvora. Nasledovať bude rekonštrukcia vstupnej miestnosti, v ktorej sa vytvorí útulňa pre turistov, a postavenie toaliet pre všetkých návštevníkov. Ďalším krokom

je vytvorenie Pamätnej izby a zriadenie Potravín i občerstvenia v susedných miestnostiach. Poslednou fázou obnovy bude rekonštrukcia podkrovia

na ubytovanie, kde šum príľahlého potoka zapôsobí ako liek na dušu každého nocľazníka.

Za vyzbieranú sumu sa vybudujú toalety pre návštevníkov a nakúpi materiál potrebný na rekonštrukciu vstupnej miestnosti do budovy, ktorá bude slúžiť ako turistická útulňa.

Ako odmenu za vašu pomoc sú ponúknuté krásne zážitky, ktoré vám ostanú dlho v spomienkach i v srdci. Okrem toho každý, kto prispeje na obnovu budovy, bude navždy zapísaný menom v kamennej dlažbe.

Zdroj: StartLab

Budova bola roky centrom života obce. A to je našou snahou aj dnes. Vrátiť život do tejto pamätnej budovy, ktorá dýcha históriou a jej hrubé kamenné múry poskytnú ochranu v zime aj v lete.

Slávnostné popoludnie vo Vydrove

28. júna 2021 sme ocenili víhercov 3. ročníka výtvarnej súťaže *“Krásy MAS očami detí”* a zároveň 3. ročníka fotografickej súťaže *“MASka v objektíve”* vo Vydrovskej doline v Čiernom Balogu.

Posledné júnové pondelkové popoludnie sa nieslo v slávnostnom štýle. Nám sa po tretí krát dostalo pocty a mohli sme oceniť malých maliarov za ich výherné kresby a fotografov, ktorí sa zapojili do fotosúťaže. Tieto súťaže vyhlasujeme už tradične každý rok pre deti zo školských zariadení pôsobiach v našom území a pre fotografov rôznej vekovej kategórie, ktorí radi zachytávajú svojim objektívom okolitú prírodu, rôzne tradície či život v našej miestnej akčnej skupine (ďalej len “MAS”).

V súťaži *“Krásy MAS očami detí”* sme mali vyhlásené štyri kategórie, rozdelené do podkategórií podľa veku. Osobitnú podkategóriu sme vytvorili pre práce základných umeleckých škôl. Celkovo sa nám do súťaže zapojilo 54 malých malia-

rov a nakreslili 56 jedinečných výtvarných diel. Spolu sme ocenili až 30 víhercov. Väčšina detí si prišla prevziať svoj malý darček osobne do Vydrova a tak mohli osobne spoznať aj jednu z mnoho krásnych častí našej zelenej prírody.

Fotografická súťaž *“MASka v objektíve”* bola opäť vyhlásená pre neobmedzenú vekovú kategóriu. Bolo potrebné zaslatať fotografie, ktoré boli zachytené v

území Muránskej planiny a Čierneho Hrona. Túto podmienku splnilo 13 fotografov, z ktorých bolo 5 ocenených.

Výhercom gratulujeme a veríme, že aj ďalšie ročníky obohatia našu zbierku kresieb a fotografií, ktoré opäť budeme môcť použiť na spropagovanie územia Muránskej planiny a Čierneho Hrona.

Ferrata cez Čertovu dolinu už oficiálne slúži turistom

Zhruba 400-metrový úsek zaistenej cesty, ktorá pred časom pribudla v Čertovej doline nad Tisovcom, už oficiálne slúži turistom a umožňuje im ľahší prechod touto úchvatnou skalnou úžinou Muránskej planiny. Ferratu oficiálne otvorila primátorka Tisovca Irena Milecová spolu s predsedom Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) Jánom Lunterom.

Nová zaistená cesta „ferrata“ môže prilákať nových návštevníkov, zvýšiť povedomie o regióne a zároveň oživiť možnosti a ponuku turizmu v okolí mesta Tisovec, kde je už šesť náučných chodníkov.

Čertova dolina je opradená legendami o zbojníkovi Surovcovi, ktorý tam vraj kradol a pandúri ho v nej nemohli doistiť. Teraz je vybavená novými upí-

tokrát znemožňovali jej prechod. Vďaka projektom MAS Partnerstvo Muránska planina - Čierny Hron a spolupráce s ďalšími organizáciami bola doplnená o bezpečnostné prv-

naciami zariadeniami, reťazami, lanami a stupačkami.

V minulosti bola dolina priechodná len pre zdatnejších návštevníkov, keďže nánosy naplaveného dreva čas-

ky. Tie prispievajú k vyššej bezpečnosti a komfortu turistov pri prechode lokalitou.

Chodník vedúci riečiskom potoka Furmanec v Čertovej doline je vybavený istiacimi fixnými lanami a železnými stupačkami. Podobne ako v Slovenskom raji i tu možno obdivovať zaujímavý krasový reliéf, mohutné skalné bralá i malé vodopády. Najúžasnejšie miesto tiesňavy, ktoré je považované za najkrajšiu časť rezervácie, sa nazýva Surovcov stisk, podľa zbojníka Jakuba Surovca, ktorú v tejto oblasti zbíjal a cez dolinu vraj unikol pred drábmami.

Zdroj: rimava.sk

Jeden z nás ...

Kýčera-y, Kýčer-a, – význam názvu je totožný. Rozdiel je daný nárečím. V zemepisnom atlase ich nájdeme predovšetkým ako názvy vrchov po celom Slovensku. Najviac ich je v rozsiahlej horskej skupine Malej Fatry, s najvyšším vrchom Hnilická Kýčera (1 218 m.n.m.). Tvar a trávnatý porast týchto charakteristických vrchov zrejme inšpiroval nielen na Čiernom Balogu, ale do svojho názvu si ho dali aj ďalšie folklórne skupiny a súbory na Slovensku.

Folklórna skupina Kýčera v Čiernom Balogu, vznikla na podnet

Matice slovenskej v roku 1933 a systematicky začala pracovať v roku 1968 po vedení Slavomíra Auxta a spolupracovala s ľudovou hudbou Júliusa Bartoša—

Šuka, s ktorými spoločne znášali všetky starosti i radosti. Skupina začala pravidelne účinkovať na rôznych podujatiach obce, ako i na významných folklórnych festivaloch či celoštátnych prehliadkach folklórnych skupín. V súčasnosti je folklórna skupina neziskovou orga-

nizáciou a od apríla 2007 je riaditeľkou Miroslava Rosíková. Žezlo po ľudovej hudbe Šuka prebrala ľudová hudba Kaloparno (čierno-bieli).

Kolektív folklórnej skupiny tvoria zástupcovia všetkých vekových kategórií, ktorým učarila krása ľudovej piesne a tanca. Vo

svojom voľnom čase sa venujú hľadaniu a uchovávaní folklórnych tradícií ľudu od Čierneho Hrona, ktoré prezentujú nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Kam na výlet v našom regióne

V tejto chvíli to vyzerá tak, že pre značnú časť Slovákov je leto na Slovensku tou najlepšou voľbou pre bezpečnú letnú dovolenku. V území NP Muránska planina, si môžete napláňovať jednodňový výlet do okolia Tisovca a vybrať si jeden z

náučných chodníkov, prípadne sa ubytovať v meste alebo v okolí a vychutnať si všetkých šesť. Svojou obtiažnosťou patrí väčšina k tým náročnejším, keď sa pozriete na okolité hory, tak pochopíte, že tu ľahký chodník ani nemôže byť.

Ako prvý vznikol náučný chodník na **Hradovú**. Tento mystický kopec sa hrdo vypína nad mestom a vyzýva každého,

aby si s nim zmieril svoje sily. Druhý náučný chodník nás zavedie

k prameňom rieky Rimavy, ďalším je chodník na **Trstie**. Vznikol na počesť známeho slovenského botanika Václava

Vraného, ktorý tu pri výskume miestnej flóry našiel svoju smrť. Pre milovníkov kvetov a neopakovateľných vôní je určite neodolateľný náučný chodník s príznačným názvom **Voniaca**, ktorý vás, ak vydržíte strmé stúpanie, privedie na rozprávkovú lúku, ktorá je na jar a začiatkom leta plná nádherných kvetov. No a pre milovníkov adrenalínu je

tu staro-nový, ale najextrémnejší náučný chodník, pomenovaný po miestnom zbojníkovi Jakubovi Surovcovi, ktorý vás, ak sa nezlaknete vody a šmykľavých skál, prevedie **Čertovou roklinou**. Tento rok sa chodník sprístupnil aj pre menej zdatných turistov a prechod si môžete užiť po akejsi „malej ferrate“ - zaistenej ceste. Posledným, a zároveň najmladším chodníkom **„Podďte s nami za sysľami“** si užijete nenáročnú turistiku cez lúky pod Hradovou až na sysľovisko a priblíži Vám zaujímavosti zo života sysľa pasienkového – kedysi hojného, no dnes už vzácného a zabudnutého obyvateľa lúk a pasienkov.

Muránska planina a okolité hory sú rajom pre pútnikov hľadajúcich pokoj a samotu v lone nádhornej divokej prírody.

Kontakt

Kancelária Partnerstva Muránska planina - Čierny Hron
Nám. Dr. V. Clementisa 87 (1. poschodie) - vchod zo zadnej strany
980 61 TISOVEC
tel.č.: 0950 464 450
e-mail: partnerstvompch@gmail.com
web: www.muranskaplanina.com

v pracovných dňoch 9⁰⁰ - 15⁰⁰ hod.

Program
rozvoja vidieka SR
2014-2020

